

Mededelingen

Gebed

Heer God,

Het lijkt alsof we weer gewoon kunnen gaan doen. Alsof er niets gebeurd is. Maar we weten allemaal dat het niet waar is. De wereld heeft nog steeds te maken met een virus waar we geen grip op krijgen en ook in Nederland is het nog niet gedaan. Heer, we kunnen niet anders dan bidden en ons bepalen bij wat moet gebeuren. Heer, geef ons houvast, bemoedig ons en sterk ons in het werken aan uw wereld. Ga met ons mee als wij proberen om te doen als uw Zoon, Jezus Christus, die ons liet zien hoe wij vernieuwde mensen kunnen zijn. Mensen die elkaar lief hebben en proberen hun vijanden niet te haten. Ga met ons mee, als wij met vallen en opstaan proberen de schepping te behouden en leer ons de liefde die U met ons voor heeft. Amen

Bijbeltekst: Mt. 5: 43-48

Ik houd mijn hart vast nu ik steeds vaker om mij heen hoor dat er weer verschillende besmettingshaarden zijn waar het coronavirus de kop opsteekt. Ik geloof wel in een tweede golf maar ik denk ook aan mijn eigen welzijn en dat welzijn wil even weg, eruit. Op vakantie dus. Corona haalt het slechtste en het beste in mensen boven. Als ik denk: niet nu! Heb ik egoïstische motieven waar de mensen in Hillegom die nu in spanning leven om de vele besmettingen nu niet bepaald bij gebaat zijn.

Maar logisch is het wel. In het nauw gebracht, willen we toch vooral het beste voor onszelf. Ook in Giessenburg heb ik bij veel mensen hetzelfde bespeurd. Enerzijds zijn we er voor anderen, anderzijds verdedigen we ons eigen gezin. In crisistijd leer je de ware motieven van jezelf en anderen goed kennen. Het is dus ook een goed moment om eens te zien waar we nu echt voor staan als christenen. Waar komt het nu echt op aan? En dan kom ik uit bij de woorden van Jezus uit Markus 12: Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht." En: "Heb uw naaste lief als uzelf."

Het is mooi dat we dat in goede tijden herhaaldelijk lezen, maar de tekst gaat pas spreken op het moment dat je geweten wordt aangesproken. En of we willen of niet; in deze tijd gebeurt dat vaak. Zo merkte ik de laatste weken al dat het steeds drukker werd en dat het leven steeds meer op normaal begon te lijken. Inclusief de snauw dat ik moest doorlopen toen er afgelopen vrijdag iemand achter mij stond op een plaats waar ik afstand wilde houden. Wat ik wilde respecteren, vond een ander de reden om me te veroordelen.

Met de vergaande versoepelingen krijgen we steeds vaker het gevoel dat we weer kunnen functioneren op wat wij vinden dat redelijk is. Dat een ander andere regels hanteert, maakt dat we nog wel eens met ons geweten in de knel komen.

En dat is waar de Bergrede over gaat. Het zijn woorden van Jezus die je vormen en gestalte geven aan je geweten. Het zijn geen morele regels waaraan je moet voldoen. Het zijn oefeningen in de nieuwe mens zijn. Mens zijn als Jezus. Niet uit eigen kracht. Maar vanuit de kracht die uitgaat van Hem.

Jezus zelf heeft de woorden van de Bergrede waargemaakt. In zijn leven, lijden, sterven en opstanding. En juist ook de woorden die we hoorden:

44 ik zeg jullie: heb je vijanden lief en bid voor wie jullie vervolgen, 45alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel.

De mensen om je heen, diegene die bij je horen, daar hou je van. Dat gaat meestal vanzelf. En in crisistijd gaat je hart extra naar hen uit.

Maar in de afgelopen tijd en in het nu van laten we weer normaal gaan doen, sluit je hart zich ook sneller af voor anderen. Geef ons heden ons dagelijks brood. Inslaan voor de hele komende week en ik ga echt niet op het drukste moment. Toch nog steeds dat extra brood en voldoende wc-papier. Ook nog steeds zorgen dat er een maaltijd extra in de vriezer ligt, want je weet maar nooit wat er gebeuren kan. En je denkt daarbij niet aan een mogelijke gast, maar aan mogelijke ziekte.

In ons afstandelijk leven zijn we elkaar gaan wantrouwen. Ik verafschuw dat maar ik doe het zelf ook. Ik benader mensen voorzichtiger en als ze hoesten, kijk ik op. En anders dan de hoorders van de bergrede, zijn het niet de romeinen die mijn vijanden zijn, maar al die mensen waarvan ik vind dat ze te dichtbij komen. Of die al die mondkapjes te duur verkopen en profiteren van de situatie. En dan, zegt Jezus, dat we juist nu kunnen laten zien wie we zijn en waar we voor staan. Juist nu kunnen we vernieuwde mensen worden. Juist nu zouden we ons hart open kunnen stellen voor al die anderen die niet in de bubbel van ons gezin en onze vriendenkring passen.

Want je naaste liefhebben, betekent ook dat je je vijanden lief hebt. Dat je vriendelijk omkijkt naar de man die je afsnauwde omdat hij sneller wilde dan jij. Dat je ruimte geeft aan de mensen die wat langer aarzelen bij het koelvak waardoor jij niet naar de volgende rij kan gaan. Dat je verzorgt wie hoesten en hoort naar anderen dan die nauwe kring van eigen gezin.

En dat baseert Jezus op wie God is.

45Hij laat zijn zoon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.

God is goed. Alles wat goed is vindt zijn oorsprong in God. Hij is de Schepper van hemel en aarde. Hij is de oorsprong van de lucht die we inademen, van het voedsel dat we eten, van ons lichaam dat zo bijzonder geweven is dat alle cellen zich blijven vernieuwen. Alles wat we nodig hebben, komt bij Hem vandaan. Geef ons heden ons dagelijks brood.

God de Vader is goed voor alle mensen. Als wij zijn kinderen zijn, moeten wij de Vader daarin volgen. Maar op eigen kracht gaat dat niet lukken. Als je dit uit jezelf gaat proberen is het een recept om opgebrand te raken. Want goedheid wordt niet altijd beloond. Goedheid kan worden misbruikt. Een vijand kan zich ondanks alle goedheid die je hem toont vijandelijk blijven opstellen. Dan raak je uitgeput.

En daarom is het zo belangrijk om te weten en te geloven dat Jezus zelf dit heeft waargemaakt. Hij heeft zijn vijanden liefgehad. Toen Hij onterecht ter dood werd veroordeeld, pleitte Hij bij zijn hemelse Vader om vergeving voor de daders. Toen Hij werd gemarteld, geslagen, en bespot, schold Hij niet terug. Toen Hij aan het kruis hing, vergaf Hij de misdadiger die naast Hem aan een kruis hing. Jezus is hét voorbeeld van je vijanden liefhebben. Hij heeft dit gebod zelf waargemaakt en vervuld.

Door zijn kruisdood en opstanding heeft Jezus de macht van het kwaad gebroken. Hij heeft alle haat en nijd op zich genomen. De vijandschap tussen volken doorbroken. Hij geeft ons een open geweten en een nieuw hart. Een hart dat we door de Heilige Geest zo kunnen trainen dat er geen ruimte meer is voor vijandschap en haat. En hart dat traint in de liefde.

En de kerk is de plek om dat hart te trainen. De gemeenschap waarin we elkaar ontmoeten, over alle grenzen heen. Waar we samen zijn met mensen van verschillende leeftijden, opleidingsniveaus, nationaliteiten, achtergronden. Waar we leren om de conflicten die die verschillen soms opleveren, in vrede te beslechten. Waar we niet graaien, omdat we weten dat er altijd wel iemand is die met ons wil delen.

Waar we leren om ons niet af te vragen: 'wat kan mij gebeuren?' Maar waar we ons afvragen: 'wat kan mijn naaste gebeuren?'

De plek waar we mensen die de afgelopen tijd afgezonderd zaten, juist nu niet uit het hart laten verdwijnen. De kerk is de plek waar we telkens weer opkijken naar God de Vader die de zoon doet opgaan en het laat regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen. Waardoor ons leven in een nieuwe perspectief wordt gezet, en we leren om goed te zijn voor iedereen.

Waar we leren om volmaakt te zijn, dat wil zeggen doelgericht. Om nieuwe mensen te zijn die horen bij Gods nieuwe wereld, die met Jezus al is begonnen.

Hoera, ik ben blij met de kerk!

En wat dat betekent, maakt Jezus heel concreet:

47En stel dat je alleen je vrienden groet. Doe je dan iets bijzonders? Nee, want ook de mensen die niet in God geloven, doen dat.

Jezus zegt dat we iedereen moeten begroeten. Hij zegt gelukkig niet dat we iedereen een hand moeten geven.

En begroeten klinkt misschien niet zo spannend en uitdagend, maar het is wel heel fundamenteel. Ik merk dat er op dat gebied een groot verschil is tussen stad en dorp. Misschien nog een uitdaging ooit voor ons, maar vooral nu, heel concreet een ding. Hoe langer we afstand houden, hoe meer het vanzelfsprekend karakter van een begroeting zal verdwijnen.

Want als je elkaar niet groet, zeg je eigenlijk: wij hebben niks met elkaar te maken. Ik zou jou als een vijand kunnen zien.

De afgelopen weken probeerden we weer te doen alsof alles normaal was. Alleen was er wat veranderd. Ieder van ons had zijn echte ik ontmoet. Ieder van ons had ontdekkingen gedaan aan zichzelf en aan de mensen om hem heen. Onze blikken werden naar binnen gericht en dat werd de maatstaf van hoe we de wereld buiten tegemoet zouden treden.

En we oefenden, met vallen en opstaan om de mensen te worden zoals God ons bedoeld heeft.

Mensen die niet alleen goed zijn voor wie we kennen. Maar voor iedereen. Omdat God onze Vader goed is voor iedereen. En Jezus zijn Zoon tot het uiterste is gegaan om Gods liefde met alle mensen te delen. Amen.

Lied: Breng ons samen, Sela, *Ik zal er zijn* 2013

Zegen

Moge de weg je leven
en dat van anderen
van dag tot dag verrijken.
Vrede op je tocht,
vrede naar buiten,
vrede vanuit binnen.